

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач (ка) ступеня доктора філософії Динчев Сергій Сергійович,
1987 року народження, громадянин (ка) України ,
освіта вища: закінчив (ла) у 2009 році Національну академію Служби Безпеки України
за спеціальністю (спеціальностями) 081 право
військовослужбовець, виконав (ла) акредитовану освітньо-наукову програму 281 Публічне управління та адміністрування.

Разова спеціалізована вчена рада PhD 16242, утворена наказом ректора Запорізького національного університету м. Запоріжжя

від «29» липня 2026 року № 332

у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради - Ажажа Марина Андріївна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління та адміністрування Запорізького національного університету

Рецензентів -

Фурсін Олександр Олександрович, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління та адміністрування Запорізького національного університету
Заїка Олена Вікторівна, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи Запорізького національного університету

Офіційних опонентів -

Дегтяр Андрій Олегович, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри економіки та публічного управління Харківського національного аерокосмічного університету «ХАІ»
Акімов Андрій Володимирович, доктор філософії з публічного управління та адміністрування, доцент спеціальної кафедри №1 Національної академії Служби безпеки України (м. Київ)

на засіданні «23» вересня 20 26 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування Динчеву Сергію Сергійовичу на підставі публічного захисту дисертації «Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій» за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Дисертацію виконано в Запорізькому національному університеті, Міністерства освіти і науки України, м. Запоріжжя

Науковий керівник - Бікулов Дамір Тагірович, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою. Дисертація містить науково обґрунтовані результати досліджень здобувача у сфері публічного управління управління, які мають наукове значення для розвитку галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», що відповідає пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами)).

Здобувач має 9 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 одноосібні статті у спеціалізованих фахових виданнях України з напрямку підготовки дисертаційного дослідження, що відповідає вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії) (зазначити наукові публікації):

1. Динчев С.С. Досвід уряду Хорватії у реінтеграції тимчасово окупованих територій. Вісник Херсонського національного технічного університету. Публічне управління і адміністрування. № 4 (95). Ч 2. (2025). С. 250-254. DOI <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2025.4.2.32>
2. Динчев С.С. Проблематика примирення на поствоєнному просторі. Міжнародний гуманітарний вісник. № 66 (2026) С. 36-43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2026-66-5>
3. Динчев С.С. Інституціональні аспекти інформаційної взаємодії з громадами тимчасово окупованих територій. Економіка і регіони № 1 (100). С. 299-307. DOI: 10.26906/EiR.2026.1 (100) 4396
4. Динчев С.С. Розвиток механізмів втраченого в результаті військових дій бізнесу. Український економічний часопис. Випуск 13. (2026) С. 42 -48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2026-13-6>

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Ажажа Марина Андріївна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління та адміністрування Запорізького національного університету – оцінка позитивна без зауважень.

Рецензент – Фурсін Олександр Олександрович, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління та адміністрування Запорізького національного університету – оцінка позитивна із зауваженнями, які не знижують науково-практичне значення роботи.

1. Одним із вагомих результатів дисертаційного дослідження є запропонована автором модель інтегрованої системи інформаційного супроводу реінтеграційної політики, яка передбачає поєднання державних інформаційних ресурсів, цифрових платформ, комунікаційних каналів, механізмів зворотного зв'язку, інструментів верифікації даних та моніторингу соціальних настроїв.

У зв'язку з цим потребує конкретизації питання щодо суб'єкта, який має здійснювати загальну координацію функціонування запропонованої інтегрованої системи. Чи передбачає автор створення нового інформаційного ресурсу та окремого організаційного механізму його адміністрування, чи йдеться насамперед про інтеграцію вже існуючих державних інформаційних систем? Який орган публічної влади доцільно визначити координатором відповідної системи та яким чином має бути організований розподіл повноважень між її учасниками?

2. У дисертаційній роботі обґрунтовано доцільність застосування диференційованого підходу до реінтеграції територій залежно від тривалості окупації, масштабів руйнування

інфраструктури, демографічних змін, безпекової ситуації, стану місцевих інституцій та готовності населення до повернення в український правовий і соціальний простір.

У зв'язку з цим автору доцільно конкретизувати, яким чином запропоновані критерії диференціації територій можуть бути трансформовані у систему вимірюваних індикаторів та чи передбачається можливість формування на їх основі інтегральної оцінки стану території, яка могла б використовуватися для вибору відповідної моделі публічного управління та визначення пріоритетності відновлювальних заходів.

3. У роботі обґрунтовано необхідність створення єдиної системи моніторингу результативності реінтеграційної політики. Зазначена пропозиція заслуговує позитивної оцінки, однак її практична реалізація потребує визначення критеріїв, за якими може оцінюватися ступінь досягнення цілей реінтеграції.

У цьому контексті автору доцільно уточнити, які саме критерії та індикатори повинні бути покладені в основу запропонованої системи моніторингу результативності реінтеграційної політики. Що, на думку здобувача, має розглядатися як кінцевий результат успішної реінтеграції території та яким чином доцільно поєднувати короткострокові показники відновлення з довгостроковими показниками соціальної, економічної, інституційної та інформаційної інтегрованості території?

Рецензент – Заїка Олена Вікторівна, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи Запорізького національного університету – оцінка позитивна із зауваженнями, які не знижують науково-практичне значення роботи.

Передусім варто відзначити, що запропонована автором концепція інформаційного забезпечення реінтеграції тимчасово окупованих територій характеризується високим рівнем інновацій та майбутнього розвитку цифрової держави, орієнтовані на позитивний розвиток та закінчення воєнних дій.

У зв'язку з цим доцільно звернути увагу на такі дискусійні положення.

1. У першому розділі дисертаційної роботи здобувач значну увагу приділяє визначенню сутності кризи у системі публічного управління та пропонує розглядати її як стан, за якого виникає дисбаланс між управлінськими можливостями державних інститутів і масштабом викликів, що постають перед суспільством. Автор також справедливо наголошує на комплексному характері криз воєнного типу, які одночасно охоплюють безпекову, гуманітарну, соціальну, економічну та інформаційну сфери.

У зв'язку з цим автору доцільно пояснити, що саме має бути визначальним критерієм ідентифікації кризи у системі публічного управління: масштаб зовнішнього дестабілізуючого впливу чи неспроможність відповідної управлінської системи належним чином реагувати на нього? Чи доцільно, виходячи із запропонованого в дисертації підходу, оцінювати рівень кризового стану території через співвідношення масштабу наявних викликів та фактичної інституційної, ресурсної й соціальної спроможності територіальної громади їх долати?

2. На с. 84 дисертаційної роботи автор розглядає економічні наслідки війни та звертає увагу на одночасне скорочення доходів і зростання витрат суб'єктів господарювання. Обґрунтовано зазначається, що негативні наслідки такого процесу не обмежуються погіршенням фінансового стану окремого підприємства, а поширюються на територіальні громади та державу через скорочення податкових надходжень, зайнятості, фонду оплати праці, купівельної спроможності населення та можливостей бізнесу брати участь у реалізації соціальних і гуманітарних проєктів.

У зв'язку з цим автору доцільно конкретизувати, які механізми публічного управління економічним відновленням він вважає пріоритетними для деокупованих та посткризових

територій. Чи може запропонований у роботі показник соціально-економічної корисності підприємства використовуватися як один із критеріїв визначення пріоритетності державної підтримки та яким чином при цьому доцільно забезпечити баланс між необхідністю швидкого відновлення економічної активності, соціальними потребами територіальних громад і обмеженими ресурсними можливостями держави?

3. На с. 103–106 дисертаційної роботи автор значну увагу приділяє міжнародному досвіду постконфліктного врегулювання та реінтеграції територій, аналізуючи можливості використання окремих його елементів в Україні. Обґрунтовано зазначається, що успішні міжнародні практики передбачали поєднання безпекових, правових, соціально-економічних, гуманітарних та інформаційних механізмів, поступове відновлення легітимної влади, захист прав населення, врегулювання майнових питань, роботу з переміщеними особами та довгострокову політику суспільної інтеграції.

У зв'язку з цим автору доцільно уточнити, які саме елементи міжнародного досвіду реінтеграції можуть бути безпосередньо адаптовані до сучасних українських умов, а які потребують суттєвої трансформації. Чи можна розглядати український досвід відновлення Слов'янська, Краматорська, Маріуполя та інших звільнених у 2014 році територій як більш релевантну основу для майбутньої державної політики, чи масштаб і тривалість сучасної окупації зумовлюють необхідність формування принципово нової української моделі реінтеграції, яка лише вибірково використовуватиме позитивні елементи попереднього вітчизняного та міжнародного досвіду?

Опонент – Дегтяр Андрій Олегович, доктор наук з державного управління, професор кафедри економіки та публічного управління Харківського національного аерокосмічного університету «ХАІ» - оцінка позитивна, із зауваженнями що не знижують загальної цінності роботи.

У цьому контексті вважаємо за доцільне звернути увагу на такі дискусійні положення та висловити окремі зауваження:

1. На с. 42 дисертаційної роботи автор звертає увагу на виникнення значної кількості правових колізій у системі публічного управління в умовах воєнного стану, зумовлених, зокрема, високою динамікою зміни воєнної та безпекової ситуації, за якої нормативно-правове регулювання не завжди встигає своєчасно адаптуватися до нових управлінських потреб. Водночас у роботі недостатньо конкретизовано механізми оперативного нормативно-правового реагування на такі зміни. У зв'язку з цим дискусійним залишається питання: які саме заходи законодавчого та організаційно-правового характеру доцільно, на думку автора, запровадити для мінімізації правових колізій та забезпечення більш оперативної адаптації системи публічного управління до динамічних змін воєнної ситуації?

2. На с. 65 - 66 дисертаційної роботи та в подальшому викладі значну увагу приділено гуманітарним наслідкам війни та їх впливу на функціонування територіальних громад. Автор, зокрема, використовує поняття «ефект виснаження громад», пов'язуючи його з одночасним руйнуванням інфраструктури, зростанням соціального навантаження та скороченням ресурсної бази місцевого самоврядування. Водночас зазначене поняття потребує більш детального змістовного розкриття. На нашу думку, доцільно було б чіткіше визначити, які саме сфери життєдіяльності територіальної громади охоплює ефект виснаження – демографічну, економічну, фінансову, соціальну, кадрову, інфраструктурну, інституційну, інформаційно-комунікаційну тощо, а також показати взаємозв'язки між їх деградацією.

У зв'язку з цим автору доцільно додатково пояснити, що саме вкладається у поняття «ефект виснаження громад», яких сфер життєдіяльності громади він стосується та за яких умов накопичення гуманітарних, демографічних, економічних і ресурсних проблем трансформується у кризу публічного управління на місцевому рівні.

3. На с. 80-82 дисертаційної роботи автор розглядає нормативно-правові засади відновлення майнових прав громадян і суб'єктів господарювання, які зазнали втрат унаслідок окупації та воєнних дій, а також аналізує існуючі механізми документування збитків, підтвердження майнових прав і компенсації завданої шкоди. Погоджуючись із принциповою важливістю відновлення майнових прав як однієї з передумов повернення населення, відновлення підприємницької діяльності та економічної реінтеграції територій, слід звернути увагу на проблему співвідношення масштабів завданих війною майнових втрат та реальних фінансово-економічних можливостей держави щодо їх компенсації.

У зв'язку з цим автору доцільно конкретизувати власне бачення механізму узгодження масштабних потреб у відновленні майнових прав громадян і підприємств із обмеженими фінансовими можливостями держави. Якими мають бути критерії пріоритетності та черговості компенсацій і яким чином у запропонованій моделі можуть поєднуватися бюджетні ресурси, міжнародна фінансова допомога, кошти, отримані в межах міжнародних компенсаційних механізмів, інвестиційні ресурси та інші джерела фінансування відновлення?

Опонент – Акімов Андрій Володимирович, доктор філософії з публічного управління та адміністрування, доцент спеціальної кафедри №1 Національної академії Служби безпеки України (м. Київ) – оцінка позитивна із зауваженнями, які не знижують науково-практичне значення роботи.

1. На с. 25-26 дисертаційної роботи автор здійснює порівняння категорій «державне управління» та «публічне управління», пов'язуючи розвиток сучасної управлінської парадигми з переходом від переважно адміністративно-командної моделі до людиноцентричної моделі публічного управління, заснованої на принципах відкритості, партнерства, цифровізації та залучення громадян до процесів підготовки і реалізації управлінських рішень. У цьому контексті розширення інформаційної взаємодії між державою, громадянами, територіальними громадами, бізнесом та інститутами громадянського суспільства цілком обґрунтовано розглядається автором як одна з характерних ознак сучасного публічного управління.

З огляду на зазначене автору доцільно пояснити, чи можна вважати, що в умовах воєнного стану відбувається певне ситуативне посилення саме державно-управлінської складової публічного управління, яка передбачає більшу централізацію та контроль інформаційних потоків? Де, на думку здобувача, має проходити межа між принципами відкритості та участі громадян, характерними для публічного управління, і необхідними в умовах війни обмеженнями інформаційної відкритості, зумовленими інтересами національної безпеки?

2. На с. 49–50 дисертаційної роботи та в подальшому викладі автор широко використовує категорію «кризові території», під якою пропонує розуміти території, де внаслідок воєнних дій, окупації, гуманітарних криз, масштабних руйнувань або інших надзвичайних обставин відбулося суттєве порушення функціонування систем публічного управління, економіки, соціальної сфери, інфраструктури та суспільних комунікацій. До переваг такого підходу автор відносить можливість урахування не лише формального адміністративно-правового статусу території, але й фактичного рівня її безпеки, соціально-економічного стану та інтегрованості до загальнодержавного простору.

У зв'язку з цим автору доцільно додатково пояснити, яку саме наукову та практичну функцію виконує запропонована класифікація кризових територій. Які спільні характеристики дозволяють об'єднати різні типи територій у межах однієї категорії та, водночас, за якими критеріями необхідно здійснювати їх подальшу диференціацію для вибору відповідних механізмів публічного управління, інформаційного забезпечення, безпеки, відновлення та реінтеграції?

3. На с. 77-78 дисертаційної роботи здобувач виокремлює інституційний механізм реінтеграції тимчасово окупованих територій та наголошує на інституційному характері відповідних процесів. Автор справедливо зазначає, що реінтеграція не може обмежуватися застосуванням адміністративних або безпекових заходів і потребує комплексної взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій, правоохоронних органів, громадянського суспільства та інших суб'єктів.

У зв'язку з цим автору доцільно конкретизувати, які саме принципи та інституційні елементи мають бути покладені в основу механізму публічного управління реінтеграцією деокупованих територій. Яким чином у межах такого механізму повинні поєднуватися відновлення органів публічної влади, міжвідомча координація, інформаційно-аналітичне забезпечення, кадрове відновлення та оцінка діяльності посадових осіб у період окупації з одночасним забезпеченням законності, прав громадян і безперервності публічного управління?

4. На с. 114, 116 дисертаційної роботи, а також у положеннях першого розділу автор значну увагу приділяє проблематиці національного примирення, реінтеграційного примирення та запропонованому ним феномену національної ремісії. Розвиваючи зазначені положення, здобувач пропонує можливість формування нормативних засад відповідної державної політики, зокрема висловлює ідею щодо розроблення концептуального документа – Кодексу примирення та суспільної реінтеграції України, метою якого могло б стати врегулювання процесів відновлення суспільної єдності після деокупації територій та завершення воєнного конфлікту.

У зв'язку з цим автору доцільно пояснити, якою має бути роль держави як суб'єкта публічного управління у процесах реінтеграційного примирення та досягнення стану національної ремісії. Які інструменти державного впливу є допустимими та ефективними у сфері, що значною мірою стосується особистих моральних, психологічних і світоглядних установок громадян, та де має проходити межа між формуванням державою умов для суспільного примирення і безпосереднім втручанням у цей внутрішній суспільний процес?

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада PHD 16866 присуджує Олійнику Максиму Олександровичу ступінь доктора філософії з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Марина АЖАЖА